

dog at burde slutte sig dertil. Det Hele ligger fra Ministerens Side oplyst paa en fuldkommen tilfredsstillende Maade, og nogen Erfaring maa jo indvindes, inden man endelig kan bestemme Summen; derfor har man sluttet sig til Forslaget. Med Hensyn til Forslaget under Nr. 49, som angaar Understøttelser til 2 Enker, skal jeg henvisse til, hvad der foreligger i Betænkningen. Under Nr. 50 foreslaar Udvalget at negte en Begjæring om at forhøje Beløbet til videnskabelige Forsmaals Fremme med 725 Rd. Jeg tror at være i Overensstemmelse med hele Udvalget, naar jeg siger, at der er en vis Ungstelse for at gaa ud over det tidligere Beløb, 10,500 Rd., og at, hvis der skulde være et eller andet særligt Diemed, som denne Konto ikke kunde tilfredsstille, men som man desuagtet gjerne vilde have med, saa vilde det være formelt rigtigere og maatte ogsaa af den Grund mindre betænkeligt for Udvalget at gaa ind derpaa ved at sætte det som en særegen Underkonto af denne Hovedkonto. Man har tidligere forsøgt at nedfætte det nævnte Beløb, men gennem flere Aar, siden 1858, er det blevet staaende, og man tror, at naar Professoraterne besættes med særligt Hensyn til denne Kontos Størrelse, det vil sige, naar man ved Ansættelsen tager i Betragtning, hvilke Diemed man navnlig skal have fyldestgjort ved de Professorer, som beskiftes, saa at man ikke beskifter nogen uden at faae disse Diemed fyldestgjorte, for senere af denne Konto at faae en Docent til at fyldestgjøre dem, saa vil Beløbet væsentlig slaa til. Nu har man to Professorater ledige, og det er muligt, at man ved nogen Omlægning af Fagene vil kunne holde sig indenfor de 10,500 Rd., uden at de Formaal, som hidtil have været optagne under Kontoen, ville lide noget derunder. 125 Rd. af den foreslaaede Forhøjelse af 725 Rd. foreslaas som Lønningstillæg til Professor Smith. Udvalget har efter denne Mands Lønningssforholds Stilling ikke Noget imod dette Tillæg, men mener, at det bør udredes indenfor Grænsen. Man har heller ikke udtalt sig imod de Forslag, der i Øvrigt ere bragte frem under Kontoen. Der er desuden foreslaaet et Beløb af 600 Rd. for Forelæsninger over islandsk Ret. Just bestemt nævnt dette Beløb som Nedsættelse har Udvalget ikke; men angaaende dette Forslag turde jeg dog gjøre et Par Bemærkninger. Jeg skulde henstille, om den Ansødemommen mod Islanderne, som ligger i dette Forslag, der gaar ud paa at anstille Forelæsninger specielt over islandsk Ret her ved Universitetet, ikke kunde gjøre større Nytte og i Virkeligheden blive betragtet af Islanderne som en større Ansødemommen ved at udføres paa en anden Maade. Der er jo gennem en Række af Aar fremsat Ønske om, at blandt Andet ogsaa Forelæsninger over islandsk Ret maatte meddeles i selve Island, for at den juridiske Student kunde forføre sit Ophold herneude ikke ubetydeligt og dog

være en ligesaa dygtig juridisk Embedsmand for Islanderne som hidtil. Regjeringen er i sin Tid for en halv Snes Aar tilbage i Virkeligheden gaaet ind paa denne Tanke, og Althinget har gjentagne Gange, og jeg skulde feile, om ikke ogsaa nu sidst blandt sine Ønsker ogsaa optaget dette. Turde nu dette ikke føre til, at man, dersom man vil have Forelæsninger over islandsk Ret, dersom man vil indødemomme Islanderne med Hensyn til Realiteten af denne Sag, ogsaa indødemomme dem med Hensyn til Maaden, saaledes at de fik Forelæsningerne holdte i selve Island. Ved at omtale denne Sag kommer jeg til at berøre et andet, med den islandsk Sags Stilling ved Universitetet beslægtet Spørgsmaal. Dersom der skulde gjøres noget her ved Universitetet for ikke blot at indødemomme Islanderne, men ogsaa at indødemomme dem paa en saadan Maade, at man derigjennem fik ligesom et Middel til at udflette visse Spor fra den senere Fortid af ikke noget stort Venstaa, og tillige navnlig til at udfille og styrke det nationale Fællesskab mellem Islanderne paa den ene Side og Kongeriget paa den anden, da vilde jeg antage, at det vilde være heldigt, om man i Stedet for at holde Forelæsninger i speciel islandsk Ret, der ikke har noget særligt nationalt Fælles ved sig eller i alt Fald ikke har noget Sæveget, der kunde styrke den nationale Forbindelse mellem Islanderne og de Danske, oprettede en Docentpost i islandsk Historie og Literatur. Det er naturligt, at disse Spørgsmaal berøres gennem Foredrag over nordisk Filologi, men de udvikles utvivlsomt ikke under de nuværende Universitetsforhold paa en saa fylldig Maade som ønskelig kunde være efter denne Sags Natur, og dersom man da knyttede til en saadan Docents Ansættelse den Betingelse, at den Vedkommende ikke blot ved Universitetet skulde holde Foredrag særlig af det nævnte Indhold, men ogsaa med ikke for lange Mellemrum i selve Island skulde holde disse Forelæsninger og da tillige give Veiledning om Forholdenes Udvikling her, da vilde jeg antage, at man derigjennem, hvis man kunde finde en sikkert Personlighed, vilde gjøre meget væsentlig Nytte paa et vigtigt Omraade. Det er en personlig Betragtning, som har paatrængt sig mig ved at syale med disse Forhold; den er ikke fremsat som Udvalgets, og jeg har kun fremsat den for at sige, at saafremt det er en Tanke, der har nogen Frugtbarhed i sig, da vil jeg personlig ikke have Noget imod fremsat just at bevilge Noget til islandsk Ret at yde et lille Beløb i dette Diemed i indværende Aar, da man holder Tusindarsfest paa Island. Under Nr. 51 er det foreslaaet af Udvalget at nedfætte det forlangte Beløb af 95,000 Rd. til botanisk Have med 25,000 Rd. Man vil se af Endringsforslaget under Nr. 52, at naar der i Finantslovsforslaget staar 95,900 Rd., saa er 900 en Trykfeil, som den ærede Minister